

CULTURA POPORULUI

PRIM-REDACTOR:
CONST. CECAN-RACOVITA

REDACTIA: STR. NICOLAE IORGĂ nr. 6.
TELEFON NO. 15-75.

Cluj, Joi 17 Septembrie, 1925

ADMINISTRATIA: STR. NICOLAE IORGĂ 6.
TELEFON NO. 15-75.

Luminează-te
și vei fi! --
Vooste și vei
putea!
G. A. Rosetti

ANUL V. N-RUL 127
Apare în fiecare Duminică

NEVOIA DE CULTURA

Acum, în preajma unui nou an școlar, toate sufletele românești sunt cuprinse de bucurie și grija totodată pentru atâtia școlari ce și căută cele mai bune condiții de învățătură. De sigur că școlile noastre de tutelul sunt neîncăpătoare față de numărul din ce în ce mai mare de tineri vlaștări, care se îndreaptă spre lumină. După șase ani încheiați de școală românească, în toate părțile pământului românesc, cel mai frumos și înțăltitor rezultat ce se poate vedea azi, este dorința de mai multă carte românească. Este tot ce aşteptăm dela muncă noastră pe ogozul școlii și dorința aceasta trebuie sprijinită din răspunderi, oriunde ea se iubește. Fiecare an școlar ne arată că de mare este nevoie culturii pentru poporul nostru, ramas mult timp departe de bineîacerile ei. Când el începe să simtă raza de lumini ce se coboară asupra lui, se grăbește și trimit copiii la școli, dându-și seama ce bucurie mare trebuie să fie pentru cel care dobandește cunoștințe frumoase și folositoare. Vedem în jurul nostru această mișcare de viață, de ridicare spre lumină, pe care desigur n'oi mai poate opri.

Dacă însă lucrurile sunt din această parte pe calea unei bună, mai este încă mult de făcut. Trebuie să dăm fililor de plugari și de meseriași, de prin satele și orașele noastre, școala cea mai potrivită pentru ei și să le asigurăm mijloacele cele mai leșnice de trai în școală. Nimic nu trebuie să crățăm pentru ca

C. SUDETEANU.

Lupta contra alcoolismului

În domeniul acțiunii individuale contra alcoolismului s'a mai propus și se mai propune încă ca mijloc de combatere: cumpătarea.

Ce e cumpătarea? Consta în acela că mulți oameni își își angajamentul să nu bea de loc băuturi distilante, ci numai băuturi fermentante și acestea în măsură să cumpătească. Oricum ar fi și acesta este un mijloc de luptă. Căci față de un flagel care băutice în toate colțurile (țării), sănătățile victime și mărturii urite, nu ne mai bazăm pe măsuri legislative, vorbe goale sau nașejdei parlamentare ci din contra, opunem faptele pozitive și obiceiuri contracarie.

Este în orice caz o reacție sănătoasă. Această măsură se coboară din lumenii șefilor și se elocentează corpul cu disperanță. Să totuși cumpătarea este un mijloc insuficient. Nu are nici o putere astăzi viață. Cumpătarea nu vine de la un om și nu poate face nimic în toată apariția ei.

Dacă nevoie de cultură a ajuns atât de sunătoare în popor, este ușor să ne dăm seama că nici nu se mai poate întră în condiții vieții noastre naționale actuale. Toți români încercă azi, că traful nostru ca popor de sine stătător, nu însemnează mult decât prin cultura ce ne-o insușim și o punem în sujzia activității naționale. Noi nu putem trăi decât prin cultură proprie și aceasta nu se înțepătuște decât prin adânoare ei în păturile poporului. Cultura proprie a unui popor este aceea, care se ridică de la în sus ca o plantă crescută în pământul ei, iar nu adusă de asemenea și implantată la băutură distilată și făgăduiește să bea cu înțeleg și chiar dacă le pricepe, nu le cîtesc, fiindcă le sunt să întărim terenul sufiștecăt al poporului nostru prin cultură românească adeverătă.

C. SUDETEANU.

Sfaturile Mitropolitului Pimen către preoțime adunările parohiale și eparciale

— Cu privire la alegerile pentru adunările parohiale și eparciale —

Prin aplicarea legii de unificare biserică noastră ortodoxă română, intră în fază nouă de dezvoltare în ce privește conducerea ei administrativă. În deosebi, pentru preoțime, poate fi aplicare a acestei legi, poate și societății cu un examen hotăritor al capacitații ei, de a-și înțelege rostul în stat și biserică, precum și noile învățări, ce își impun în nouă organizație, dictate de necesitatea spirituală în care trăim.

Prin nouă legă, se introduce în viața biserică, două principii și anume: acel al autonomiei bisericice și acel al pacificării mirenilor la conducerea instituțiilor bisericice administrative, sociale și economice.

Si când vedem împede că zina, că politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdusă în biserică, însemnă dezastru, nu avem altăceva să facem.

Indeosebi, pentru preoțime, este de-

zintă că se face înțelegere între partide.

Dar unde e necesitatea ca aceste lupte să fie introduse în viața bisericicească?

Si când vedem împede că zina, că

politica de partid, e introdus



Mântuirea sufletului

Duminică după înmărtirea cinstitei Cruci

Din cenușă când ne naștem și până la moarte, noi oamenii ne osteneamur, ca să ne împlinimăcă în acest chip cîndunat ce l-a zis Dumnezeu omului celui dinainte: Intru suksesarea letel tale vei înfăica părea ta, până cînd te vei întoarce în pămîntul din care esti luate. Stînd, că după osteneare uinei vînturi înregri, care pentru unii este mai lungă, iar pentru alții mai scurtă, se sfîrtește totate în recede înormânt, cumul se înfrângă adeseori: care este restul vieții?

De ce trăiește omul pe acest pămînt? E o întrebare, care poate să-și primească un singur răspuns. Rostul vieții omenesti este fericeala. Vîzul, pe care îl visează omul, deține până la morțitate este fericeala.

Noua lege administrativă

Noua lege, ce vom tâlni în cîteva articole pe înțelesul tuturor, cuprindem totă rînduiala după care se vor conduce toate treburile comunelor și judecătorilor din țară.

Această lege s-a votat de Adunarea Deputaților în 10 iunie 1925 și de Senat în 11 iunie 1925. A fost întărită de M. S. Regale, înzestrată cu sigilul statului și publicată în „Monitorul Oficial” (Gazeta țării) la 13 iunie 1925.

I

Cuprinsul României se împarte în județe, iar județele în comune. Comunele sunt de două feluri: urbane (orașele) și rurale (sateli).

Prin noua lege, care se va aplica începând din toamna aceasta, mai multe sute se vor uni alcătuind o singură comună rurală, având toată împreună o singură primărie. O singură comună vor fi toate satele, care să pătrăză în Ardeal au avut un secretar.

Mai multe comune alcătuisesc o plasă (comunitate), care însă nu vor avea averea lor și drepturile deosebite ca unele societăți bunață.

Fiecare locuitor al țării, fără cuodisie de neam sau sex (femeie sau bărbat), trebuie să se întră de vreo comună unică care să își pară că datorilor ce-i împun ca deținător și este dator să facă cunoștință dirigătorilor comunității să strămutarea, căci și rezervația în noul loc. Orice loc din țară trebuie să fie cuprins în teritoriul vreunei comunități unice.

Steriști, adică acel, care nu se vor putea aseza în vre-o comună, vor fi după împlinirea anumitor termine date în acest scop.

Comuna și județul sunt persoane juridice, adică au anumite drepturi ca oricare cetățean pot avea avere proprii, pot fi chezate în judecată de vreun cetățean, altă comună sau județ, asemenea biserică, ș.a.m.d. (Art. 9).

Comuna și județul își îspăvesc lucrările prin consiliile membrilor consiliului se numesc consiliieni (sfimici). Unii sunt aleși din partea cetățenilor comunității, alții sunt numiți din partea autorităților superioare.

Conducătorul sau capul comunei este primarul. El duce la îndeplinire toate hotărârile consiliului comună. Aceste hotărâri nu pot fi opriți în îndeplinirea lor, sau sănătățile, decât după îndeplinirea anumitor forme stabile prin o anumită lege care arată drepturile și datorile acestor consiliu.

Toate comunele din județul său aparțin, din punct de vedere a orânduirii administrațive, de direcțiorile județene, afară de unele orașe mari, care aparțin deadăruțul controlorului ministerului de interne. (Art. 16).

Trei cincimi din consiliieri sunt aleși din partea tuturor legătorilor din comună prin vot universal, egal, direct, secret și obligator.

Două cincimi din consiliieri sunt consiliieri de drept, care intră în această slujbă prin funcționarea ce au. În orașe o parte dintre consiliieri sunt aleși și femei.

Numeștiți consiliilor se stabilește după numărul locuitorilor (după susținerea dintr-o comună) și anume:

36 consiliari aleși în comunele cu peste 250.000 locuitori;

30 în comunele cu 100.000 locuitori;

24 în comunele cu 50.000 loc.

18 în comunele cu 25 mii loc.

15 în comunele cu 10 mii loc.

12 în celelalte comune urbane sau orașe;

9 în comunele rurale căre care se numărau 6, adică încă două cincini, consiliieri de drept și labotății formează consiliul comună. Cetățău că alegeră comisiilor se aleg încă și supleanți, care vor întregi la numărătoare locuitorilor cel puțin jumătatea.

Dacă primarul este un consilier de drept sau slujbasă, și el primește slujba de primar, în timpul funcționării de primar, nu mai poate îndeplinea și cealaltă slujbă, dar îl rămâne dreptul de a se reîntoarce la ea. Anii slujii ca primar, i-se socotă ca slujbă în slujba ce o avea pentru soocătă la pensie. El are dreptul să-și ieļă plăta care-i convine, sau cea de primar sau plăta ce i-săr cuvenă dacă ei rămân în funcție avându-și.

Primarul nu poate fi preot. (Art. 31).

Societatea pe acțiuni „Cultura Poporului”

Vedem că avem președinte puternic și noi a suferit curat românesc; vedem că avem întreprinderi mari financiare și economice și suntem ale neprincipiilor; vedem că industria și comerțul sunt fagure de mare pentru toți străinii, și totuș majoritatea românilor se întăresc cu naționalism sentimentul în loc să treacă la munca avândă și rodnică.

Trăim în vremea capitalei. La finanță națională, să opunem o naștere; la capitaluri străine, ale noastre românești; la întreprinderi de tot soțul, asemenea; la presa de bulevard, presa de idei și la cultură străină culturală a satelor. Se vor tipări: Biblia, cărți religioase creștine, cărți de agricultură și tot ce privește solul, cărți de igienă, folclor, povestiri, monografi, cărți pentru popularizarea științei, cărți cu indemnizări la mestesug, la negozi, la societăți cooperative, etc.

O acțiune costă 200 de lei. Acei care vor cumpăra acțiuni sunt invitați să contribuie cu obolul puțin ce-l au, - căci picătură cu picătură se face mare.

Aveam nădejde în oamenii de bine și de fapte, căci tot se mai găsesem în această țară.

Deocamdată primim inscrierile iar cănd vom publica statutele societății pe acțiuni „Cultura Poporului”, fiecare va trebui să versă cotele necesare.

In necare număr vom publica numele subscritorilor:

mărul celor aleși. În comune se mai aleg adică, încă trei.

Consiliieri de drept se formează din cel mai vechi reprezentant al școalei de stat din comună;

Un reprezentant al bisericicii celei cu mai numeroși credincioși din comună, și anume cel mai mare în grad, sau dacă sunt mai mulți însă în același grad, cel mai în vîrstă; apoi

Reprezentantul Ministerului Sanătății publice (medicul), al Agriculturii, etc.

Consiliieri de drept vor fi numiți în ordinea de mai sus și în măsură locuitorilor de lipsă, societății numărind locuitorii din comună sau oraș.

Toți consiliierii trebuie să locuască în comună, afară de cei numiți.

Se și felurilor servicii comunale vor fi datorii să ia parte la sedințele consiliului, mai ales când vor fi chemați, unde își vor da și păreri, care vor fi transmise verbal.

Indată după formarea consiliului, cel mai în vîrstă dintre ei, la ordinul autorităților județene, sau în orașele mari la ordinul Ministerului de interne, îl convoacă în adunare. Se alege apoi primarul. Până va intra în slujbă primarul, consiliul va fi condus de cel mai în vîrstă din membru său.

La Lăpuș, în fața unei porți artistice construită, o lume înțeleagă aștepta pe finalul caspe. A vorbit notarul comunie d-l Z. Bodo.

Înaltul prelat a răspuns în puține cuvinte multumit pentru frumoasa primire ce i-sădăcă, apoi s-a întrebat către capela ort. rom. unde îl aștepta preotul trăsul, în frunte cu protopopul Zah. Manu, care îi urează bună venire în numele trăsului, care îl condus 7 ani și fu special în numele parohiei ort. din Lăpuș, a cărei temelii a pus-o P. S. Sa.

Aici a luat parte la sf. liturghie, la sfârșitul căreia s-a celebrat un parastas pentru Gheorghe, fiul P. S. Sale, pe mormântul căruia i-a ridicat un frumos monument de marmor.

Dela capeli finalul caspe însoțit de toată lumea, a m.e.s. la casa d-lui Buzura, unde a fost găzduit. Aici a urmat recepția.

După aceasta a avut loc masa comună cu peste 60 de persoane.

Sau ridicați mai multe toaste, pentru Rege, P. S. S. Nicolae, Nichita, coronișuni și autorități.

7 membri și 3 supleanți (locuitorii) în comunele mai mari de 250.000 locuitori;

7 membri și 3 supleanți în cele cu 100.000 locuitori.

5 membri și 3 supleanți în cele cu 50.000 locuitori.

4 membri și 3 supleanți în cele cu 25.000 locuitori.

3 membri și 2 supleanți în celealte urbane;

2 membri și 1 supleanț în cele rurale.

Alegerea Delegației permanente se face pe termen de 4 ani, prin vot secret, și majoritatea absolută a consiliului, fiind de fapt majoritatea membrilor din consiliu, adică cel puțin jumătate și încă unul.

Primarul este ales tot din partea consiliului comună. Numai la orașe va fi numit din partea Ministerului de interne dintre 3 candidați propuși de consiliu.

Alegerea se face cu vot secret și cu majoritatea absolută a voturilor dăile, adică cel puțin cu unii mai mult ca jumătatea voturilor date.

Dacă primarul este un consilier de drept sau slujbasă, și el primește slujba de primar, în timpul funcționării de primar, nu mai poate îndeplinea și cealaltă slujbă, dar îl rămâne dreptul de a se reîntoarce la ea. Anii slujii ca primar, i-se socotă ca slujbă în slujba ce o avea pentru soocătă la pensie. El are dreptul să-și ieļă plăta care-i convine, sau cea de primar sau plăta ce i-săr cuvenă dacă ei rămân în funcție avându-și.

Primarul nu poate fi preot. (Art. 31).

În ziua sf. Apostoli Petru și Pavel, dimineață P. S. S. Nichita însoțit de către preotul, a plecat la București, 3 km. de la Lăpuș, unde e său oficial vecernea și prilejul.

P. S. S. Nichita a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

Înaltul prelat a refăcut la Lăpuș încă dinainte de săptămâna trecută.

P. S. Arhierul Nichita al Argeșului în mijlocul foștilor săi parohieni din Borcut

Coborîrea simpateticului arhier Nichita în mijlocul foștilor săi parohieni, ca delegat al P. S. S. părintelui Nicolae al Clujului, a primit momente de bucurie credincioșilor pe care i-a păstorit vreme de patru ani.

Plecarea a avut loc la 28 iunie din Cluj, însoțit de Sf. Sa Arhie-

mandrul Inichenț, de diaconul Todorut și corul Episcopiei de sub conducerea d-lui profesor Sava Golumba.

La comuna Baba, granița păsării Lăpuș, în fața unei porți, a fost așteptat de popor din satul urmăringi, adică mai aproape de către vînt.

D-l primirel I. Bărbos a venit cu spusele lui, însoțit de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într-o atmosferă de sărbătoare, într-o vîntă puternică, așteptat de către vînt.

Într